

Jadranka Tuš, prof.soc.ped.
jadrankatus@email.si

UČIMO SE OD ZIBELKE DO GROBA

Vseživljenjsko učenje danes ni več nov pojem, saj se že nekaj let pojavlja tako na širšem Evropskem prostoru kot tudi pri nas. Gre za to, koliko smo se potem, ko smo se izučili določenega poklica, končali šolo ali študij, še pripravljene učiti. Če je bilo nekoč dovolj, da si se izučil poklica, ki ga je opravljal že tvoj oče in vse delovno življenje opravljal na enak način, danes ni več tako. Velike in hitre spremembe na tehnološkem in gospodarskem področju zahtevata od nas vedno novih znanj, če želimo ostati konkurenčni na trgu dela.

Vseživljenjsko učenje je tako danes nujnost. Modri ljudje so se vselej učili tudi iz svojih izkušenj in izkušenj drugih. Vendar nam danes dovolj znanja zagotavlja le stalno, načrtno in učinkovito učenje. Ker pa se niti dva človeka ne učita na enak način, si moramo sami zastaviti cilj, poiskati najučinkovitejše poti do znanja in izbrati primerno strategijo in metode učenja.

Če ste se zdajle morda namrdnili in pomislili na šolsko klop, ki je imela v naših časih ob strani še luknjo za črnilnik, pred tablo pa strogo učiteljico v črni halji in z ravnilom v roki, si takšno sliko hitro preženite izpred oči. Dandanes se odrasli učimo popolnoma drugače. Nove tehnologije nam omogočajo številne možnosti izobraževanja na daljavo, preko računalnika, od doma.

Sedaj se morda sprašujete, zakaj pa bi se pravzaprav sploh učili in ta trenutek za to nimate nikakršne volje. Pa se spomnite tistih dni, ko ste se v boju z boleznijo, ki vas je prizadela, namenili zmagati in ste se z vsemi močmi lotili rehabilitacije. Mnogi ste se morali ponovno učiti hoditi, se obleči in umiti z eno roko, se ponovno učiti govoriti. Mar obvadovanje socialnih veščin ni znanje in njihovo ponovno osvajanje ne učenje?

Nekateri med vami ste se zaradi bolezni morali delno ali v celoti odpovedati opravljanju poklica, ki ste si ga v mladosti izbrali in vse do bolezni radi opravljali. Bolezen vam verjetno ni vzela zaposlitve, vas je pa morda odrinila v kot in izničila vse vaše znanje in z leti pridobljene izkušnje. Ponujamo vam več možnosti. Če ste vsaj malo večji računalnika, se vključite v izobraževanje na daljavo ali v samoizobraževanje preko številnih centrov za samostojno učenje, kjer lahko brezplačno uporabljate računalnike in posebne računalniške programe, npr. za učenje tujih jezikov, hkrati pa vam svetovalci pomagajo pri sami organizaciji izobraževanja.

Ali pa se na delovnem mestu usposobite za nov poklic.

Kaj lahko v takem primeru pričakujete od države?

Evropski socialni sklad je eden od štirih Strukturnih skladov, ki so osnovni finančni instrumenti strukturne in regionalne politike EU. V tem okviru Evropski socialni sklad podpira pospeševanje zaposlovanja, vseživljenjskega učenja, podjetniškega duha, prilagodljivosti zaposlenih in podjetij, enakih možnosti in lažjega dostopa prikrajšanih skupin do trga dela v državah članicah EU. V sodelovanju z državami članicami išče odgovore na različne izzive trga dela, s katerimi se sooča Evropa

Z razpisom za **usposabljanje na delovnem mestu in integriranem programu usposabljanja za invalide**, pa želimo doseči delovno integracijo oseb z ugotovljeno zaposlitveno oviranostjo, oseb z upadom delovnih sposobnosti, ki nima za posledico statusa invalidnosti in invalidnih oseb, katerih znanja, veščine, spretnosti in delovne izkušnje ne omogočajo neposredne zaposlitve ter pospeševanje zaposlovanja in izenačevanja njihovih možnosti na trgu dela z usposabljanjem na delovnem mestu in subvencijo zaposlitve. S programom usposabljanja na delovnem mestu in integriranimi programi usposabljanja za invalide, se oseba vključi v delovne procese na konkretnem delovnem mestu ali področju pri delodajalcu, z namenom usposabljanja za konkretno delo, ki naj bi omogočilo njeno zaposlitev za najmanj eno leto s subvencijo za zaposlitev za polni delovni čas.

Morda pa ste se zaradi bolezni veliko let prej upokojili in vam zaradi mobilne oviranosti ostaja zelo veliko prostega časa. Za izobraževanje za potrebe poklicnega dela nimate ne želje, ne potrebe. A naj vaše znanje in izkušnje ne ostanejo neizkoriščene, posredujte jih drugim. Ali pa pobrsajte po spominu in se spomnite, kaj vse ste si nekoč želeli početi, pa za to nikoli niste imeli časa. Ste si želeli napisati knjigo, postati novinar, izdelovati nakit ali izdelke iz gline? Brati knjige in se o njih pogovarjati? Pa ne veste, kje in kako?

Tudi v Sloveniji so v zadnjem desetletju vse bolj popularni študijski krožki kot način učenja odraslih, saj upoštevajo njihove potrebe in interese. To so majhne skupine ljudi, ki se redno sestajajo in kjer si člani sami izberejo vsebine in načine učenja. Skupine s petimi do petnajstimi člani same odločajo, kaj se bodo učili, kdaj se bodo učili, kdo bo vodil in načrtoval učenje, kako pogosto se bodo dobivali. Vsak član skupine je hkrati učitelj in učenec. V skupino posreduje svoje znanje in izkušnje, nova znanja pridobiva od drugih.

Tako se danes na tisoče odraslih v Sloveniji vsak teden srečuje v študijskih krožkih, ki jih sofinancira Ministrstvo za šolstvo in šport. Učijo se vsega, od klekljanja do kreativnega pisanja, od računalništva do plesa. Študirajo teorijo glasbene ali likovne umetnosti, berejo leposlovje ali razpravljajo o literarni teoriji ali filozofiji. Morda se boste tudi vi pridružili kateremu od njih.

Vas literarna zgodovina in filozofija ne zanimata, celo življenje pa si želite znati izdelati leseni kozolec ali speči orehovo potico? Toliko bolje! Zberite okoli sebe skupino, ki jo zanimajo iste stvari, morda imajo nekateri že nekaj znanja o področju, ki vas zanima in ustanovite svoj študijski krožek.

Jadranka Tuš